

Lélegző geometria

Kérdéses, hogy egy művész életében megjelölhetünk-e konkrét időpontot kezdetként, nehéz visszatekintve meghúzni az alkotói startvonalat. Főleg akkor, ha olyan termékeny és sokoldalú egyéniségről van szó, mint Horváth Lóczy Judit, akinek az egyik legmeghatározóbb tulajdonsága a tervezés, létrehozás, *építés* iránti vágy, a másik a folytonos megújulás.

Ha intézményes keretek közt maradunk, Horváth Lóczy tanulmányai a tájépítéssel kezdődtek, ezt követte a reklámgrafika, majd a színdinamikai, művészeti menedzser és grafikai képzés. Gyakorlat és elmélet, alkalmazott és autonóm művészet – eltérő területek, különböző perspektívák, egy azonban közös bennük: mind az alkotáshoz kapcsolódnak. S bár a kezdeti tájépítész az évek során műfajt és léptéket váltott, vászonra, ecsetre és akrilfestékre cserélve eszköztárát, legbelül mégis ugyanaz a térformáló, térteremtő erő mozgatja.

Tanulmányain kívül a művész szemléletmódját több, személyes tényező is jelentősen befolyásolta, melyek közül a futás állandó hajtóerő. Korai munkáin szembeötlő, milyen mértékben hatott rá a futás közben suhanó táj dinamikája, az erdő és a fák formavilága. Ez a vonás érettebb alkotói korszakaiban is fel-felbukkan, ahol az organikus formák használata absztrahált és egyre erősebben minimalizált módon valósul meg. A futás végigkíséri Horváth Lóczy pályáját, és nemcsak vizuális inspirációt jelent számára, hanem egyfajta meditatív módszertani mintát is. Kitartást, fegyelmet és befelé fordulást igényel, átlélegezteti a testet, lecsendesíti az elmét, és a jelenben tart. Éppúgy, mint az alkotás.

...az alkotás, melynek erőforrásai anyaként erősen limitáltak – ezzel pedig elérkeztünk egy újabb fontos tényezőhöz, mely a művész szemléletét formálja. Gyermekei születése után az idő teljesen új értelmet nyert számára. A művészetre szánható idő töredéke lett a megszokottnak, így minden munkafolyamat nagyobb határozottságot és összeszedettséget igényelt, mint korábban. Ám ahelyett, hogy ez a körülmény korlátozta volna alkotói energiáit, inkább segítette azok még tisztább, fókuszált kibontakoztatásában. Ez érezhető Horváth Lóczy munkásságának kulcsfontosságú állomása, a 2017-ben készült **For Simon** sorozat darabjain, melyek ugyan még kétdimenziós térben maradnak, de minden korábbinál határozottabb és kiforrottabb koncepciót követnek. Vizualitásuk egyszerre komplex, pontosan felépített és átlátható, és jól előrevetítik a művész tevékenységének későbbi irányvonalait.

A szülői szerep nem csupán az időt értékeli át, hanem azt is, mit tartunk fontosnak. A létezés biológiai feltételei olyan nyersen tárulnak az újdonsült anya szeme elé, mint még soha, s ez könnyen átírhatja szükségleteinek rangsorát. Bizonyos dolgok felértékelődnek, mások kevésbé lesznek lényegesek, de egy biztos: mivel nincs *idő* félreérteni, a belső hang, amely a sorrendet diktálja, tisztább lesz, mint valaha. A 2017-es **Maslow** műcsoport, Horváth Lóczy hat darabból álló festménypiramisa lírai átírata ennek az élménynek. A munkák formanyelve – túl a Maslow-piramist idéző befoglaló formán – a matematikai ábrák lecsupaszított, egzakt jellegét idézi, melyet a formázott vászon, az élénk színhasználat és a két dimenzióból való kilépés intuitív, érző líraisága ellensúlyoz. A műcsoport darabjai artikuláltnak kommunikálnak egymással, s ez az erős kohézió átfogóan jellemző a művész későbbi munkáira is.

Ahogy például a szintén 2017-ben készült, **Circles Around Me** és **Weaker** sorozatokra, melyek között egészen különleges a kapcsolat. Előbbi a szó szoros értelmében keretet ad a másoknak: a Circles Around Me darabjainak negatív tere a Weaker darabjaiban materializálódik. A formák kapcsolatán túl a sorozatok jellege eltér egymástól, különböző személyiséggel rendelkeznek. Míg a Circles Around Me erőteljes geometriáját nem töri meg semmi, a Weaker darabjai vegyítik a geometrikus és organikus jegyeket. Egy azonban közös bennük, akár külön, akár egyben szemléljük a két műcsoportot. Mindkét sorozat határozott kikacsintás a harmadik dimenzió felé.

Visszaugorva a szülői lét hozadékaihoz, az idő átértékelődése nemcsak a művészet gyakorlására volt serkentő hatással, de elméleti síkon is kinyitott egy ablakot, és Horváth Lóczy figyelmét az időmúlásra, a pillanat mulandóságára irányította. Ez meghatározó gondolata lett 2017-es munkáinak, és a

Precious Time című sorozatban domborodott ki leginkább, mely egyszerre mérföldkő és önálló sziget Horváth Lóczy munkásságában. A sorozat darabjai magabiztosan lépik át a festészet határvonalát, és háromdimenziós térben bontják ki azokat az irányokat, melyeket a művész korábbi munkái indítottak el. A festményektől eljutottunk a körüljárható, forgatható, számtalan nézettel rendelkező objektékig, melyek egységes formanyelvet teremtve, virtuóz módon hívják játékra a kiállítóteret.

Végignézve Horváth Lóczy Judit munkáit, úgy tűnik, nemcsak vizuális eszköztárát jellemzi a geometria zajmentes következetessége, de alkotói evolúciója is olyan tisztán lekövethető, akár csak egy grafikon. A fegyelmezett felszín alatt azonban szüntelenül ott lüktet a líraiság pulzusa, mely időről időre felbontja a meglévő szabályrendszereket és utat tör az új irányoknak.

Frank Márta Éva

Maslow

Miután Horváth Lóczy formanyelve a geometrikus hard-edge felé vette az irányt, nem sok idő kellett hozzá, hogy a formázott vászonnal is elkezdjen kísérletezni. Ennek első kiforrott állomása a *Maslow* című sorozat, melynek gondolatát a Maslow-piramis vizualitása és az emberi szükségletek átlátható tényszerűsége indította el. A festmények precízen megszerkesztett elemei, a vonalak, nyilak, rácsozatok a matematikai ábrák kikölkenthetetlen, *biztos alapokon fekvő* racionalitását idézve szimbolizálják a fizikai világot – melynek középpontjában minden esetben a szakrális jelentésrétegekkel rendelkező háromszögforma áll.

Circles Around Me

Variációk egy formára: a *Circles Around Me* című sorozat darabjai ugyanabból az áttört, keretszerű vázból indulnak ki, de mindegyik másként értelmezi újra a befoglaló formát. Ha egymás mellett szemléljük őket, eltérő térérzetet nyújthatnak, s az ezt kiváltó optikai játék a műtárgyak kézzelfogható fizikai valóján túl is tetten érhető. A formázott vászon által keretezett tér a munkák szerves részét képezi. Anyagtalan, mégsem üres, tele van információval, mely a falra vetett árnyékokban és reflexfényekben nyilvánul meg. Olyan, akár az aura, elválaszthatatlan a testtől, miközben folyamatosan változik. Ezzel együtt lesznek teljesek a sorozat darabjai, feltéve a kérdést: vajon hol van a művek határa?

Weaker

A *Weaker* munkacsoportban Horváth Lóczy hosszú idő után megtöri a geometria egyeduralmát, és újra organikus mintákhoz nyúl, melyek erősen meghatározták korai alkotói korszakát. Ezek az elemek a 2017-es sorozatban minden korábbinál tisztább és érettebb formában jelennek meg, és bár merész kontrasztot alkotnak a geometrikus alakzatokkal, nem hatnak esetlegesnek. Épp ellenkezőleg: magabiztosan lazítják a szigorú vonalak közti tereket, és lüktető, élő dinamikát visznek a munkákba. Hasonlóan a *Circles Around Me* sorozathoz, a *Weaker* darabjai esetén is azonos a hordozó formája, melyet a felfestett kompozíciók optikai játéka jelentősen felülír.

Precious Time

A sorozat címe önmagáért beszél. A *Precious Time* kiindulópontja a múltó pillanat, melynek végtelenségét az objekték összetett térbelisége szemlélteti. Gondoljunk csak bele, mennyi információt vagyunk képesek előhívni, amikor felidézünk egy zápor illatát, egy ruha gyűrődéseit vagy

egy fénypázmát a falon – s az adott időegységnek még ez is csupán a töredéke lehet. A Precious Time mindent továbbvisz, amit Horváth Lóczy korábbi két sorozata, a *Circles Around Me* és a *Weaker* formailag megalapozott. A munkák bátran lépnek ki a harmadik dimenzióba, és azonnal birtokba veszik a kiállítóteret, alkalmazkodó organizmusokként *élnék meg* a földön, a falnak döntve, a sarokban vagy akár egy posztamens széléhez illeszkedve.